

Glossary

Elementary School Level

Science Glossary

English / Polish

Translation of Science Terms
Based on the Coursework for
Science Grades 3 to 5.

Word-for-word glossaries are used for
testing accommodations for ELL/LEP
students.

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

Last Updated: November 2017

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and World Languages
<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK
Regents of The University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Rochester
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed.D.	Beechhurst
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Monticello
JUDITH CHIN, M.S. in Ed.	Little Neck
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S. in Ed., M.S. in Ed.	Morristown
CATHERINE COLLINS, R.N., N.P., B.S., M.S. in Ed., Ed.D.	Buffalo
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., C.A.S.	New Hempstead
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
ELIZABETH S. HAKANSON, A.S., M.S., C.A.S.	Syracuse
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
SUSAN W. MITTLER, B.S., M.S.	Ithaca

Commissioner of Education and President of The University

MARYELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH R. BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
A	
absorb	wchłaniać
acceleration	przyspieszenie
acid rain	kwaśny deszcz
adapt	przystosować się
adaptation	przystosowanie
adjust	dopasować się, wyregulować
air	powietrze
air pressure	ciśnienie powietrza
air resistance	opór powietrza
alto	altowy
amount	ilość
amphibian	płaz
analyze	analizować
anemometer	wiatromierz
animal	zwierzę
apply	zastosować
around	około, wokół
arrange	zorganizować
artery	tętnica
arthropod	stawonóg
asteroid	asteroida
atmosphere	atmosfera
atom	atom
axis	osi
B	
balance	równowaga
balanced forces	siły zrównoważone
bar graph	wykres słupkowy
barometer	barometr
battery	bateria, akumulator
behavior	zachowanie
beneficial	korzystny
best	najlepszy
bird	ptak
blink	mrugać, migać
block	klocek, blok, blokować
blood tissue	tkanka krwi
blood vessel	naczynie krwionośne
body heat	ciepłość ciała
bone	kość
bone tissue	tkanka kostna

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
brain	mózg
breathe	oddech
bronchi	oskrzela
buoyant force	siła wyporu
C	
calculator	kalkulator
camera	kamera
camouflage	kamuflaż
capillary	naczynie włosowate
carnivore	mięsożerca
caterpillar	gąsienica
cause-and-effect	przyczyna i skutek
cell	komórka
cell membrane	błona komórkowa
cell wall	ściana komórkowa
Celsius (C°)	stopień Celsjusza (C°)
centimeter (cm)	centymetr (cm)
central nervous system	ośrodkowy układ nerwowy
change	zmień, zmiana
change of direction	zmiana kierunku
change of motion	zmiana ruchu
change of speed	zmiana prędkości
characteristic	właściwość, cecha
chemical	substancja chemiczna, chemiczny
chemical change	zmiana chemiczna
chemical property	właściwość chemiczna
chemical weathering	wietrzenie chemiczne
chlorophyll	chlorofil
chloroplast	chloroplast
choose	wybrać
cinder cone volcano	wulkan ze stożkiem popiołu
circuit	obwód, układ
circulatory system	układ krążenia
cirro-	pierzasto-
cirrus cloud	chmura pierzasta
classification	klasyfikacja
classify	sklasyfikować
claws	pazury, szpony
climate	klimat
cloud	chmura
collect	zbierać
color	kolor, barwnik

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
column	kolumna
comet	kometa
common	wspólny, popularny
community	społeczność
compare	porównać
compass	kompas, cyrkiel
competition	konkurencja
composite volcano	stratowulkan
compost pile	kompost
compound	związek chemiczny, mieszanka, złożony
compound microscope	mikroskop złożony
computer	komputer
conclusion	wniosek
condensation	kondensacja
condition	stan
conduction	przewodzenie
conductivity	przewodność
conductors	przewodniki
conservation	ochrona, konserwacja
consumer	konsument
contain	zawierać, powstrzymywać (np. wyciek)
container	pojemnik
content	treść
convection	konwekcja, unoszenie
crest	grzbiet (górska)
crust	skorupa
crystal	kryształ
cubic centimeter	centymetr sześcienny
cycle	cykl
cytoplasm	cytoplazma
D	
dam	zalew, zapora (wodna)
data	dane
data table	tabela z danymi
decomposer	destruent
decrease	zmniejszać się
define	definiować
definite	określony
density	gęstość
deposition	odkładanie, osadzanie się
derived	pochodny
describe	opisać

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
design	projekt, wzór
development	rozwój
diagram	diagram, wykres
die	umierać
difference	różnica
digestive system	układ pokarmowy
direction	kierunek
directly	bezpośrednio
discuss	omawiać, dyskutować
disperse	rozpraszać
distance	odległość
distribute	rozprowadzać
draw	ciągnąć, pobierać, rysować, kreślić
E	
earth	ziemia
earthquake	trzęsienie ziemi
earthworm	dżdżownica
eat	jeść
echo	echo
ecosystem	ekosystem
effect	skutek
efficient	skuteczny, wydajny
egg	jajko, jajo
electric	elektryczny
electric current	prąd elektryczny
electrical energy	energia elektryczna
electromagnet	elektromagnes
electromagnetism	elektromagnetyzm
electron	elektron
elements	elementy, żywioły, pierwiastki
elevation	podniesienie
eliminate	wyeliminować
emit	emitować
energy	energia
energy resources	źródła energii
environment	środowisko
equal	równy
erosion	erozja
error	błąd
eruption	erupcja, wybuch
esophagus	przełyk
establish	ustalić, ustanowić

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
estimate	szacować
estimation	oszacowanie
evaluate	obliczać, oceniać
evaporate	odparować, parować
evaporation	odparowanie
evidence	dowód
example	przykład
exercise	ćwiczenie
exoskeleton	egzoszkielet
experiment	eksperyment
explain	wyjaśniać
external	zewnętrzny
eyes	oczy
F	
fact	fakt
factor	czynnik
Fahrenheit ($^{\circ}\text{F}$)	stopnie Fahrenheita ($^{\circ}\text{F}$)
fault	wada, uskok, pęknięcie
feather	pióro
feature	cecha, funkcja
features	cechy, funkcje
fins	płetwy
fish	ryba
fixed pulley	krążek linowy, bloczek zamontowany na stałe
float	spławik, pływak, pływać
flood	powódź
flowers	kwiaty
food chain	łańcuch pokarmowy
food web	sieć pokarmowa
force	siła
form	formować, kształt
former	były, poprzedni
formula	wzór, przepis
fossil	skamieniałość
fossil fuel	paliwo kopalne
frequency	częstotliwość
friction	tarcie
fruit	owoc
fulcrum	punkt podparcia
function	funkcja
fur	futro

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
G	
galaxy	galaktyka
gas	gaz
generation	pokolenie, wytwarzanie
generator	generator
germinate	kiełkować
germination	kiełkowanie
glacier	lodowiec
graduated cylinder	cylinder z podziałką
gram (g)	gram (g)
graph	wykres
graphic	graficzny
gravity	siła ciężkości, grawitacja
greatest	największy
green plant	zielona roślina, fabryka przyjazna środowisku
ground	grunt, ziemia
groundwater	wody gruntowe
grow	rosnąć
growth	rozwój, wzrost
H	
habitat	siedlisko, środowisko naturalne
hail	grad
hair	włosy
hand lens	szkło powiększające
hardness	twardość
harmful	szkodliwy
health	zdrowie
healthy habit	zdrowy nawyk
hearth	palenisko
hearth muscle	mięsień sercowy
heat	gorąco, ciepło
heat energy	energia cieplna
herbivore	roślinożerca
hibernation	hibernacja
host	żywiciel
human	człowiek, ludzki
humidity	wilgotność
hurricane	huragan
hygrometer	wilgotnościomierz
Hypothesis	hipoteza

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
I	
identify	zidentyfikować
identical	identyczny
igneous rock	skała magmowa
illuminate	oświetlać
illustrate	ilustrować
inclined plane	równia pochyła
increase	zwiększać
Independent variable	zmienna niezależna
indicate	wskazać
inference	wnioskowanie, wniosek
information	informacje
inherit	dziedziczyć
inherited adaption	dziedziczna adaptacja
inherited trait	cecha dziedziczna
inquiry	zapytanie
insect	owad
insulator	izolator
interact	oddziaływać
internal	wewnętrzny
interpret	interpretować
interval	przedział, przerwa
invertebrate	bezkregowiec
investigate	badać
J	
jaw	szczęka
jellyfish	meduza
joint	staw
journal	dziennik
K	
kilogram (kg)	kilogram (kg)
kiloliter (kl)	kilolitr (kl)
kilometer (km)	kilometr (km)
kinetic energy	energia kinetyczna
kingdom	królestwo
kitten	kotek
knowledge	wiedza

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
L	
label	etykieta
land	ląd, ziemia
landslide	obsunięcie się ziemi
large intestine	jelito grube
larva	larwa
latitude	szerokość geograficzna
lava	lawa
leaf	liść
learned	nabyte
learned adaptation	nabyta adaptacja
least	najmniejszy, najmniej
leaves	liście
leg	noga
length	długość
levee	grobla
lever	dźwignia
life cycle	cykl życia
life span	długość życia
light	światło
lighting	oswietlenie
line graph	wykres liniowy
lines of force	linie siły
liquid	płyn
list	lista
liter (L)	litr (l)
live	żyć, mieszkać
living	żyjący, żywyy
living thing	żyjąca istota
location	lokalizacja
lunar eclipse	zaćmienie Księżyca
lungs	płuca
luster	połysk
M	
magma	magma
magnet	magnes
magnetic field	pole magnetyczne
magnetic force	siła magnetyczna
magnetism	magnetyzm
magnifier	lupa
maintain	utrzymywać
major	główny

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
mammal	ssak
mass	masa, ciężar
mates	partnerzy
matter	substancja, materia
measure	mierzyć, miara
mechanical	mechaniczny
mechanical energy	energia mechaniczna
metamorphic rock	skała metamorficzna
metamorphosis	metamorfoza
meter (m)	metr (m)
meter stick	metrówka
method	metoda
metric ruler	miarka metryczna
microscope	mikroskop
migration	migracja
milligram (mg)	miligram (mg)
millimeter (mm)	milimetr (mm)
mineral	minerał, mineralny
mitochondria	mitochondria
mixture	mieszanina
models	modele
moisture	wilgoć
molecule	cząsteczka, molekuła
mollusk	mięczak
motion	ruch
motor	ruchowy
mouth	usta
movable pulley	ruchomy krążek linowy, bloczek
muscle tissue	tkanka mięśniowa
muscular system	układ mięśniowy
N	
nail	paznokieć
natural events	zdarzenia naturalne
negative	ujemny
nervous system	układ nerwowy
neuron	neuron
niche	nisza
nimbus	nimbus
nonliving thing	element nieożywiony
nonrenewable	nieodnawialne
nonrenewable energy resource	zasoby energii nieodnawialnej
nose	nos

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
nucleus	jądro
number	liczba, numer
nutrient	składnik odżywczy
O	
object	przedmiot, obiekt
objective lens	obiektyw
observable	widoczny, zauważalny
observation	obserwacja
observe	obserwować
obtained	uzyskane
occur	zdarzać się
odor	zapach
offspring	potomstwo
omnivore	wszystkożerca
opinion	opinia
orbit	oczodół, orbita
order	porządek, rząd, kolejność
organ	narząd
organ system	układ narządów
organism	organizm
organize	organizować
original	oryginalny
ovary	jajnik
overabundance	nadmiar
ozone	ozon
P	
parallel circuit	obwód równoległy
parasite	pasożyt
path	ścieżka
pattern	wzór, schemat
percent, percentage	procent, udział procentowy
period	okres
permanent magnet	magnes trwały
phases	fazy
phenomena	zjawiska
photosynthesis	fotosynteza
physical	fizyczny
physical change	zmiana fizyczna
physical environment	środowisko fizyczne
physical property	własność, cecha fizyczna
physical weathering	wietrzenie fizyczne
pie graph	wykres kołowy

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
pistil	słupek (bot.)
pitch	nachylenie, spadek, smoła, podziałka
planet	planeta
plant	roślina
polar	polarny
pollen	pyłek
pollinate	zapylać
pollution	zanieczyszczenie środowiska
position	pozycja
positive	dodatni
potential energy	energia potencjalna
precipitation	wytrącanie się, opad atmosferyczny
predator	drapieżnik
predict	przewidywać
prediction	prognoza
presence	obecność
previous	poprzedni
prey	zdobycz, ofiara
primary	główny
probable	prawdopodobny
procedure	procedura, zabieg
process	proces
produce	produkować
producer	producent
properties	właściwości
protect	ochrańać
proton	proton
provide	zapewniać, dostarczać
pull	ciągnąć
pulley	krążek linowy, bloczek
pupa	poczwarka
puppies	szczenięta
push	pchać
R	
rabbit	królik
radiation	promieniowanie
rain	deszcz
rearrange	przekształcić, zmienić
reason	przyczyna, dowodzić, przekonywać
receive	otrzymać, przyjmować
record	rejestrować
rectum	odbyt

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
recycle	poddawać recyklingowi
reduce	zmniejszyć
refer	odsyłać, kierować
reflect	odbijać, odzwierciedlać
refract	załamywać (światło)
relationship	związek, pokrewieństwo
relative humidity	wilgotność względna
relevant	istotny
remain the same	pozostać bez zmian
renewable	odnawialne
renewable energy resource	zasoby energii odnawialnej
repair	naprawiać
repel	odpychać (wodę)
represent	przedstawiać, reprezentować
reproduce	rozmnajać się
reproduction	reprodukcia
reptile	gad
required	wymagane
respiratory system	układ oddechowy
respond	odpowiadać
response	odpowiedź
responsible	odpowiedzialny
result	wynik
rest	reszta, odpoczynek
reuse	użyć ponownie
revolution	rewolucja
revolve	obracać się
riding a bicycle	jeździć na rowerze
rock	skała
rock cycle	cykl skalny
role	rola
root	korzeń
rotate	obracać
rotation	obrót, obracanie się
rubbing	ścieranie
ruler (metric)	linijka (metryczna)
runoff	spływ (wód), odpływ
S	
saliva	ślina
salivate	ślinić się
scale	skala, waga, podziałka, łuska, linijka
scientific inquiry	zapytanie naukowe

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
scientific investigation	badania naukowe
scientific thinking	myślienie naukowe
screw	śruba
seasonal	sezonowy
seasonally	sezonowo
seasons	pory roku
secondary	drugorzędny, wtórny
sediment	osad
sedimentary rock	skała osadowa
seed	nasiono
seedling	sadzonka
select	wybrać
senses	zmysły
sense organ	narząd zmysłu
sequences	sekwencje
series circuit	obwód szeregowy
sewage	ścieki
shadows	cienie
shape	kształt
shells	muszle
shelter	schronienie
shield volcano	wulkan tarczowy
shiver	dreszcze
significant	istotny, znaczący
similarity	podobieństwo
simple machine	maszyna prosta
sink	tonąć, zlewać
situation	sytuacja
size	rozmiar
skeletal muscle	mięsień szkieletowy
skeletal system	układ szkieletowy
skin	skóra
sky	niebo
sleet	śnieg z deszczem
small intestine	jelito cienkie
smooth muscle	mięsień gładki
snow	śnieg
soil	gleba
soil texture	struktura gleby
solar cell	ogniwo słoneczne
solar system	układ słoneczny
solid	ciało stałe, lity
solidification	twardnienie, krzepnięcie

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
solubility	rozpuszczalność
solute	substancja rozpuszczona
solution	rozwiązanie, roztwór
sound	dźwięk
sound recorder	rejestrator dźwięku
source	źródło
space	przestrzeń
species	gatunek
specific	określony
speed	prędkość
spine	kręgosłup, kolec (rośliny)
spinal cord	rdzeń kręgowy
sponge	gąbka
spore	zarodnik
spring scale	waga sprężynowa
sprout	kiełkować, kiełek
stages	etapy
stamen	pręcik
stalks	łodygi
star	gwiazda
state	stan
static charge	ładunek statyczny
static electricity	elektryczność statyczna
stem	łodyga
stigma	piętno
stimulus	bodziec
stomach	żołądek
storms	burze
stopwatch	stoper
strategy	strategia
strato	strato-
stratus cloud	chmura warstwowa
streak	smuga, żyła (geol.)
structural adaptation	adaptacja strukturalna
structure	struktura
subsoil	podglebie
substance	substancja
summarize	podsumować
sun	słońce
sunny	słoneczny
support	wsparcie, uzasadniać
surface	powierzchnia
survive, survival	przetrwać, przeżycie

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
surviving	ocalałe
sweat	pociąć się, pot
switch	przełączać, zmieniać
system	system
T	
tadpole	kijanka
tape measure	metrówka
teeth	zęby
temperate	umiarkowany (klimat)
temperature	temperatura
temporary magnet	magnes nietrwały
theory	teoria
thermometer	termometr
thrive	rozkwitnąć
thunderstorm	burza z piorunami
tissue	tkanka
tongue	język
tool	narzędzie
topsoil	górną warstwą gleby
tornado	tornado
trachea	tchawica
trait	cecha
transfer	przeniesienie
transport	transport
trial	próba
tropical	tropikalny
troposphere	troposfera
trough	koryto, niecka
trunks	pnie
turbine	turbina
type	rodzaj
U	
unbalanced forces	siły niezrównoważone
unequal	nierówny
under	pod
universe	wszechświat
V	
vacuole	wakuola
variable	zmienna
vegetable	warzywo
vein	żyła

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	POLISH
vertebrate	kręgowiec
visible	widoczny
volcano	wulkan
voltmeter	woltomierz
volume	wielkość, objętość
W	
waste	odpady
water	woda
water cycle	cykl wodny
water vapor	para wodna
wavelength	długość fali
weather	pogoda
weathering	wietrzenie
wedge	klin
week	tydzień
weight	waga
wheel and axle	koło z osią, kołotorót
width	szerokość
wind	wiatr
wind vane	wiatromierz kierunkowy
wings	skrzydła